

helst Sympati i Højrepartiet for dette Lovforslag, tværtimod, da Sagen kom frem i Landstinget, fik den dér en meget unaadig Modtagelse. Det er derfor ganske urigtigt, naar det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds nu vil sige til os, at hvis vi havde indskrænket os til Lovforslaget af 1912, vilde det være blevet vedtaget i Landstinget. Jeg gad høre, om det ærede Medlem her i Tinget kan fremsætte nogen som helst Garanti for, at dette var blevet Lovforslagets Skæbne. Jeg synes, at den Maade, hvorpaa det høje Landsting har stillet sig netop i de sidste Dage, viser, at dets Velvillie overfor de sociale Krav ikke er voksende.

Jeg vil dernæst gøre en Bemærkning angaaende en Udtalelse af det ærede Medlem fra Bække (L. Rasmussen). Det ærede Medlem sagde, at han vilde ønske, jeg havde Ret, naar jeg hævdede, at den sociale Elendighed var lige saa stor paa Landet som i Byerne, thi saa vilde han mene, at der ingen videre social Elendighed var i Byerne. Adskillige ærede Medlemmer hævder atter og atter, at Forholdene paa Landet er gode og forsvarlige, der er ingen Nød og Jammer derude, det er kun i Byerne, Elendigheden er saa stor; men det er mærkværdigt, at dette altid i meget høj Grad bestrides af dem, der lever Proletarernes Liv paa Landet. Der holdtes, som jeg nævnte før, i Februar et Møde ved Holsted Station af Ribe Amts Husmandsforeninger, og ved den Lejlighed var de sociale Forhold paa Tale. Jeg tror, det ærede Medlem vil give mig Ret i, at de Mænd, som talte ved dette Husmandsforeningsmøde, har Kendskab til Forholdene paa Landet og taler med Autoritet derom. Jeg skal med den ærede Formands Tilladelse — idet jeg af Hensyn til Tiden fatter mig saa kort som muligt — citere et Par Udtalelser af Talerne. Møller P. Hermansen fra Klejstrup nævnte en Række Eksempler paa de ulykkelige Forhold, hvorunder mange Børn i Landproletariatets usle Hytter lever. Han tilføjede: Desværre er Børneudbytningen endnu stor paa Landet. Det er igennem Statistikken blevet oplyst, at Husmandsbørnene og Landarbejderbørnene maa arbejde i et Antal af 41 pCt. Han siger endvidere, at 48 Børn arbejder i 6 Aars Alderen, 492 i 7 Aars Alderen, 1,600 i 8 Aars Alderen, 3,700 i 9 Aars Alderen og 8,000 i 10 Aars Alderen. 31,000 Skolebørn tjener som Vogterdreng paa Landet. I 6 af Landets 18 Amter begynder Arbejdstiden for disse ulykkelige Skolebørn før Kl. 4 eller mellem Kl. 4 og Kl. 4½. Fremdeles siger han —

jeg springer af Hensyn til Tiden en Del over —, at af 3,000 Børn, der arbejdede paa egen Kost, fik nogle under 3 Øre om Dagen, andre fra 3 til 7 Øre og endelig nogle fra 7 til 10 Øre. Gennemsnitslønnen for Vogterdreng angives til 1 à 1½ Øre i Timen. Saa giver han endvidere en ganske frygtelig Skildring af, hvorledes de ulykkelige Tjenestebørn behandles hos Gaardmændene. Han siger: Landarbejderen, specielt Herregaardsarbejderens Liv er fattigt og glædeløst. Han kender ikke noget til at tage Hustru og Børn med ud om Søndagen for at nyde Livet i den frie Natur, han kan højst naa til at samles med et Par Kammerater og tømme en Flaske Brændevin, og først da føler han en Smule Glæde, men da er det Dyret og ikke Mennesket, der slippes løs for at more sig, og han tilføjer: „Det er en ussel Samfundsordning“ o.s.v. Samtidig fandt der et andet Husmandsmøde Sted af Kolding-Egnens Husmandsforeninger, hvor Udtalelserne var af lignende Art. Det forekommer mig, at naar Husmænd og Landarbejdere ved deres Møder kan udtale sig saa skarpt, er det sikkert, at de sociale Forhold paa Landet er i høj Grad dadelværdige, i høj Grad af den Art, at de ikke giver Byernes noget efter.

Det ærede Medlem fra Bække (L. Rasmussen) fremkom med en Udtalelse, som er fuldstændig rigtig. Han sagde, at hvor Rigdom er i høj Grad til Stede i Landdistrikterne, der er der ogsaa stor social Elendighed. Men det ærede Medlem nævnte dette for at sige, at disse rige Kommuner kunde sikkert selv paatage sig at bespise de sultne Børn. Nej, det kan netop ikke finde Sted, fordi der paa de Steder, hvor Rigdom er ophobet paa faa Hænder, er en overordentlig stor Uvillie mod at hjælpe. Jeg kan nævne et Eksempel herpaa. En Partifælle af det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel), Grev Frijs Frijsenborg, Landets rigeste Godsejer og Jorddrot, beskæftiger mange Mennesker, som delvis maa skaffe sig deres Underhold gennem Fattigvæsenet. Man maa give det ærede Medlem fra Bække Ret i, at netop hvor der paa den ene Side er stor Rigdom, hersker der paa den anden Side ogsaa stor Fattigdom. Men man tør ikke haabe, at de rige vil bære Byrderne ved Børnenes Bespisning. Derfor bør Staten skride ind og hjælpe, hvor den kan, og det kan den i dette Tilfælde.

Jeg skal tillade mig endnu at anføre et ganske kort Citat af „Assens Amts Avis“ — der er blevet gjort opmærksom paa, at dette Blad udgives af det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen). „Assens Amts